

عنوان مقاله:

مقایسه گسترش مکانی اقلیم های خشک و نیمه خشک در سیستان و بلوچستان طی دوره 1370-1389

محل انتشار:

نخستین کنفرانس ملی آب و هوا شناسی (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 9

نویسندگان:

حسین نگارش - دانشیار، گروه جغرافیای طبیعی، دانشگاه سیستان و بلوچستان، زاهدان، ایران

فاطمه فیروزی - دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه جغرافیای طبیعی، دانشگاه سیستان و بلوچستان، زاهدان، ایران

زینب رخشانی - دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه جغرافیای طبیعی، دانشگاه سیستان و بلوچستان، زاهدان، ایران

خلاصه مقاله:

تعریف بیابانزایی نه تنها به عنوان یک معضل زیست محیطی بلکه به عنوان یک فاجعه انسانی مورد توجه جوامع و سازمان های بین المللی قرار گرفته و منجر به تهیه کنوانسیون، سازمان ملل متحد برای بیابانزدایی در ژوئن 1994 منجر شده است. براساس این کنوانسیون مناطق خشک، نیمه خشک و خشک نیمه مرطوب مناطقی هستند که در آن نسبت بارندگی به تبخیر و تعرق در محدوده 0/05 تا 0/65 قرار گیرد. داده های مربوط به دو عامل میانگین دمای سالانه و جمع بارش سالانه 6 ایستگاه سینوپتیک برای یک دوره 20 ساله (1370-1389) از سازمان هواشناسی اخذ گردید. در این تحقیق برای مطالعه و بررسی گسترش مکانی اقلیم های خشک و نیمه خشک سیستان و بلوچستان به عنوان اولین حلقه تأثیرگذار در گسترش و تشدید بیابان زایی از شاخص زیست اقلیم یونپ (UNEP) بهره گرفته شد. به طوری که دوره 20 ساله مورد مطالعه، به دو زیر گروه 10 ساله تقسیم گردید. سپس برای هر زیر دوره با استفاده از شاخص مورد نظر، نقشه های پهنه بندی اقلیم ها تهیه گردید و در نهایت با منها کردن نقشه ها از یکدیگر، تغییرات رخ داده در گسترش مکانی اقلیم های استان سیستان و بلوچستان مورد بررسی و مطالعه قرار گرفت. بنابراین آنچه از مقایسه نقشه های پهنه بندی دو دوره مورد مطالعه به خوبی نمایان می شود گسترش مکانی اقلیم فراخشک از شمال استان به طرف عرض های پایین تر در دهه دوم می باشد. با کوچکترین تغییر در میزان شاخص یونپ به سمت افزایش و یا کاهش، مرز بین منطقه خشک و فراخشک، اقلیم این منطقه دگرگون می شود. در این استان شاهد گسترش اقلیم فراخشک در جهت مداری و نصف النهاری بوده ایم. این نوع اقلیم که در طبقه بندی یونپ به عنوان بیابان های واقعی از آن نام برده می شود خالی از گونه های رستنی پایدار بوده و بارندگی سالانه آن بسیار اندک و به ندرت به 100 میلی متر می رسد. گسترش اقلیم فراخشک به دلیل خشکسالی رخ داده در دهه دوم و تغییرات اقلیمی روی داده در برخی عاملهای اقلیمی بوده است.

کلمات کلیدی:

بیابان زایی، اقلیم خشک، اقلیم نیمه خشک، گسترش مکانی، شاخص UNEP

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/209280>

